

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 22 maja 2020 r.

Pozycja 243

POSTANOWIENIE

z dnia 19 lutego 2020 r.

Sygn. akt Ts 141/19

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Stanisław Piotrowicz – przewodniczący

Piotr Pszczółkowski – sprawozdawca

Krystyna Pawłowicz,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym zażalenia na postanowienie Trybunału Konstytucyjnego z 17 grudnia 2019 r. o odmowie nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej M.J.,

p o s t a n a w i a:

nie uwzględnić zażalenia.

Orzeczenie zapadło jednogłośnie.

UZASADNIENIE

W sporządzonej przez adwokata i wniesionej do Trybunału Konstytucyjnego 23 września 2019 r. (data nadania) skardze konstytucyjnej M.J. (dalej: skarżący) zarzucił niezgodność: art. 3 § 1 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez uzasadnionej zwłoki (Dz. U z 2018 r. poz. 75, ze zm.) z art. 45 ust. 1; art. 30 w związku z art. 77 ust. 1 i 2 oraz w związku z art. 45 ust. 1; art. 77 ust. 1 i 2 w związku z art. 45 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Postanowieniem z 17 grudnia 2019 r. (doręczonym skarżącemu 3 stycznia 2020 r.) Trybunał Konstytucyjny odmówił nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej.

Rozpoznając analizowaną skargę konstytucyjną Trybunał Konstytucyjny wezwał skarżącego do usunięcia braków formalnych przez doręczenie poświadczonych za zgodność z oryginałem kopii dokumentów dołączonych do skargi oraz sprecyzowanie sposobu naruszenia konstytucyjnych praw i wolności w niej wskazanych. Skarżący w piśmie procesowym z 6 listopada 2019 r. (data nadania) usunął w swoim mniemaniu wskazane braki.

Trybunał stanął jednak na stanowisku, że argumenty wskazujące na sposób naruszenia przytoczonych przez skarżącego w uzasadnieniu skargi praw i wolności skarżącego nie są wystarczające dla uznania, że brak ten został należycie usunięty. Skarżący poprzestał bowiem *de facto* jedynie na wskazaniu, że roszczenie o zwrot kosztów dojazdu do budynku Sądu Rejonowego w T. stanowi „sprawę” w świetle konstytucyjnego prawa do sądu.

Trybunał stwierdził, że skarżący wystąpił z żądaniem kontroli pominięcia ustawodawczego. Kognicja Trybunału w tego rodzaju sprawach nie jest bezwzględna. To na skarżącym ciąży obowiązek wykazania, że w przypadku jego sytuacji prawnej kontrola konstytucyjności dokonywana przez Trybunał jest dopuszczalna. Skarżący pomija ten problem w treści zarówno skargi konstytucyjnej, jak i pisma procesowego skierowanego do Trybunału w odpowiedzi na zarządzenie z 23 października 2019 r. wzywające do usunięcia braków skargi.

Na powyższe postanowienie skarżący złożył w ustawowym terminie zażalenie.

Zarzucił w nim, powołując się na orzecznictwo Trybunału oraz sądów powszechnych, niewłaściwie skonstruowane wezwanie do usunięcia braków. Skarżący stwierdził, że „[w] uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia wskazano, iż przedstawione przez skarżącego argumenty nie są przekonywujące. Z całym szacunkiem dla Trybunału Konstytucyjnego wskazać należy, że ustawodawca tego ostatniego wymogu nie nałożył na stronę wnoszącą skargę konstytucyjną”. Podniósł także, iż „(...) Sąd Okręgowy w K. (...) wskazał, że przepis art. 373 KPC [ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2019 r., poz. 1460, ze zm.; dalej: KPC)] (...) »należy odczytywać łącznie z art. 130 KPC. Odrzucenie apelacji z powodu niezpełnienia braków formalnych w wyznaczonym terminie dotyczy zatem tylko takich braków, które uniemożliwiają nadanie apelacji prawidłowego biegu.« (...) Podzielając t[ę] konstatac[ę] wskazać należy, [ż]e dokładne i niebudzące wątpliwości określenie przedmiotu zaskarżenia (...) nie stanowiło przeszkody w nadaniu biegu sprawie”. Skarżący wskazał także, że zacytowane postanowienie Sądu Okręgowego stanowi realizację poglądu wyrażonego w orzecznictwie Sądu Najwyższego, np. w postanowieniu z 11 grudnia 2009 r. w sprawie o sygn. akt [...].

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje:

1. Zgodnie z art. 61 ust. 5 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2393; dalej: u.o.t.p.TK), skarżącemu przysługuje prawo wniesienia zażalenia na postanowienie Trybunału Konstytucyjnego o odmowie nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej. Trybunał rozpatruje zażalenie w składzie trzech sędziów na posiedzeniu niejawnym. Rozpoznając zażalenie bada zakwestionowane postanowienie pod kątem prawidłowego zidentyfikowania w nim przesłanek odmowy nadania skardze dalszego biegu.

2. Trybunał stwierdza, że zaskarżone postanowienie jest prawidłowe, a zarzuty sformułowane w zażaleniu nie podważają podstawy odmowy nadania skardze dalszego biegu.

Zasadniczym zarzutem wobec badanej skargi są niedostatki jej uzasadnienia, w części dotyczącej wykazania sposobu naruszenia przysługujących skarżącemu wolności lub praw konstytucyjnych. Trybunał stwierdza, że skarżący błędnie utrzymuje, że art. 53 ust. 1 pkt 3 u.o.t.p.TK wyklucza wezwanie do usunięcia braków przez wskazanie „w przekonywający sposób” sposobu naruszenia wskazanych w skardze praw i wolności o charakterze konstytucyjnym. Tymczasem charakter skargi konstytucyjnej jako nadzwyczajnego środka zaskarżenia wymusza wręcz przyjęcie założenia, że nadanie jej dalszego biegu w wyniku wstępnej kontroli uwarunkowane jest prawidłowym, tj. przekonującym, a nie dowolnym, uzasadnieniem zarzutów skarżącego. Z tego powodu ustawodawca przewidział obowiązek skorzystania przy jej sporządzaniu z pomocy profesjonalnego pełnomocnika. Trybunał, oceniając realizację tej przesłanki formalnej, może więc stosować surowsze kryteria niż w przypadku zwykłych środków odwoławczych, takich jak apelacja. W przypadku skargi konstytucyjnej, która dotyczy tzw. luki w prawie, prawidłowe uzasadnienie powinno więc zawierać także wskazanie argumentów pozwalających przyjąć, że Trybunał jest właściwy do jej rozpoznania

(zob. postanowienia TK z: 16 maja 2017 r. sygn. Ts 254/16, OTK ZU B/2017, poz. 144; 8 lutego 2012 r., sygn. Ts 108/09, OTK ZU nr 1/B/2012, poz. 27; 5 lutego 2001 r., sygn. 182/00, OTK ZU nr 4/2001, poz. 100; 16 stycznia 2001 r., sygn. Ts 84/00, OTK ZU nr 5/2001, poz. 130).

Wniosek ten jest przesądzający dla uznania za prawidłowe ustaleń Trybunału wynikających z zaskarżonego postanowienia.

Mając na uwadze powyższe ustalenia, Trybunał Konstytucyjny na podstawie art. 61 ust. 8 u.o.t.p. TK postanowił jak na wstępie.